

Datasta liiketoimintaa Turun yliopistossa

Anne Marjamäki

Kehittämispalvelut

Innovaatiot, yrittäjäys ja koulutusvienti

14.12.2018

TURUN
YLIOPISTO

Kehittämispalvelut/Innovaatiot, yrittäjyys ja koulutusvienti - Missio

Neuvoo, tukee ja kouluttaa

- tutkijoita, tutkimusryhmiä, opiskelijoita
- yliopistoa

Miten ja milloin

- suojata
- kaupallistaa tai muulla tavalla hyödyntää

Tutkimustoiminnan tuloksena syntyneitä

- keksintöjä, ohjelmistoja, tietokantoja
- materiaaleja (vasta-aineet, solulinjat, koe-eläinmallit ym)
- palveluliiketoimintoja, -konsepteja
- liikeideoita
- jne

Osaamisen ja innovaatiotoiminnan saattaminen ”markkinoille ja menestykseen ”

Tunne datasi ! (1/3)

Datan omistajuus ja käyttöoikeus

- Aineiston omistamisesta ja käyttöoikeudesta sovittava etukäteen
- Sopimustutkimuksessa opetus- ja tutkimushenkilökunnan työsopimuksen liitteenä oikeuksiensiiirtosopimus; muulle henkilökunnalle tehdään oikeuksiensiiirtosopimus, kun työntekijä osallistuu ulkoisen rahoituksen tutkimukseen
- Perusrahoituksella tehtävässä tutkimuksessa omistusoikeus aineistoon lähtökohtaisesti datan kerääjällä
- Tutkimukseen voi osallistua useita tutkimusorganisaatioita/ aineiston yhteisomistus; sovittava erikseen käyttöoikeuksista
- Opiskelijat ja apurahatutkijat voivat allekirjoittaa oikeuksiensiiirtosopimuksen, jolla heidän keräämään aineistoon myönnetään yliopistolle käyttöoikeudet (aineisto yksilöitävä)
- Yliopisto voi tehdä liiketoimintaa vain datalla, johon yliopistolla on oikeudet

Tunne datasi ! (2/3)

Tutkijan saama hyöty yliopiston tekemästä liiketoiminnasta:

- Tekijänoikeus
- Tutkimusaineisto ei aina ole välttämättä tekijänoikeudella suojattua, mutta tutkimusaineistoon voi sisältyä myös tekijänoikeudella suojattuja kokonaisuuksia.
- Tekijänoikeuden perusteella tulee tutkijalle maksaa ”kohtuullinen korvaus”

Tekijänoikeuden alaisen tutkimusaineiston hyödyntämisestä saatavista liiketoiminnan tuotoista maksetaan yliopiston voimassa olevan käytännön mukaisesti kohtuullinen korvaus (teosilmoitus)

Tutkimusaineistojen kokonaisuudet, joilla ei tekijänoikeuteen perustuvaa suojaa, Voi suojata esim. [liikesalaisuutena](#), mikäli liiketoiminta sitä vaatii. Liiketoiminnan pohjalta korvaus voi perustua esim. yliopiston [materiaaliohjeeseen](#).

Mikäli tietoineisto osana suojattua [keksintöä](#); korvaus määräytyy yliopiston keksintöohjeen mukaisina [keksintöpalkkioina](#)

Tunne datasi ! (3/3)

Aineistonhallintasuunnitelma

- Huomioitava suunnitelmassa myös tutkimusaineistojen ja –tulosten kaupallinen hyödyntäminen ja siihen liittyvä mahdollinen suojaaminen. Suojaaminen voi rajoittaa aineistojen avaamista.

Hyödyntämistä suunniteltaessa saat apua Innovaatiot, yrittäjäyys ja koulutusvientiyksiköstä

Pohdittavaksi

- Onko hallussamme dataa, josta joku olisi valmis maksamaan?
- Miten aineisto hinnoitellaan ?
- Onko data esim. laitteen suoraan antama mittaustulos vai vaatiiko jatkojalostamista
- Jos haluamme kaupallistaa dataa, voimmeko tehdä niin (omistajuus, käyttöoikeus, henkilötietosuoja, suostumus, toiminnanvapaus jne., jne.)
- Millaisin ehdoin haluamme jakaa/kaupallistaa dataamme? (yksinoikeus, maantieteellinen alue, käyttötarkoitus, käyttöön perustuvat lisenssimaksut tms.)
- Oikeus datan jatkohyödyntämiseen, oikeudet jatkohyödyntämisen tuloksiin ja oikeus jatkohyödynnetyn aineiston luovuttamiseen kolmansille osapuolille

TUTLI-rahoitus Business Finland

- Tutkimuksesta liiketoimintaa
- Business Finland rahoittaa hankkeita, joissa tuotetaan tutkimusidean hyödyntämisen kannalta merkityksellistä tietoa ja osaamista sekä valmistellaan idean kaupallistamista uuten liiketoimintana (tutteet, palvelut, know-how, tuotantomenetelmät, liikeideat). Business Finlandin rahoitusosuus on 70% hyväksyttävistä kustannuksista.
- Haku kahdesti vuodessa
- Yliopisto on saanut rahoitusta 27/38 hankkeelle (8 442 163 €)
- Viisi uutta start-up yritystä on perustettu(**Precordior Oy, Minima Processor Oy, Comptek Solutions Oy, Aceman Pharma Oy; Kinrate Analytics Oy**), kaksi projektia on kaupallistunut Finland Universityn kautta (Edumental, Kiva); yksi lisensointisopimus on tehty suomalaisen pk yrityksen kanssa(Salofa Oy), yksi yliopiston oma palveluliiketoiminta on käynnistynyt (Aistila). Suuri osa hankkeista on edelleen käynnissä.

Case 1

We can help you to solve all these problems.

- The best cross-platform **game recommendation engine** for targeted marketing
- A novel **profiling-as-a-service solution** for intelligent market segmentation and social networking
- Advanced market prediction analyses for identifying **emergent gaming trends** and **players' game choice**
- Access to **unique AI-enhanced data** of 60,000 game titles and 48 Million game players

The products of Kinrate Analytics have been developed in university-led research projects in collaboration of economists, psychologists, game scholars, and data scientists. Together we have been able to put forward a cutting-edge method for generating and combining player market data & game data with state of art machine-learning and artificial intelligence.

Case 1

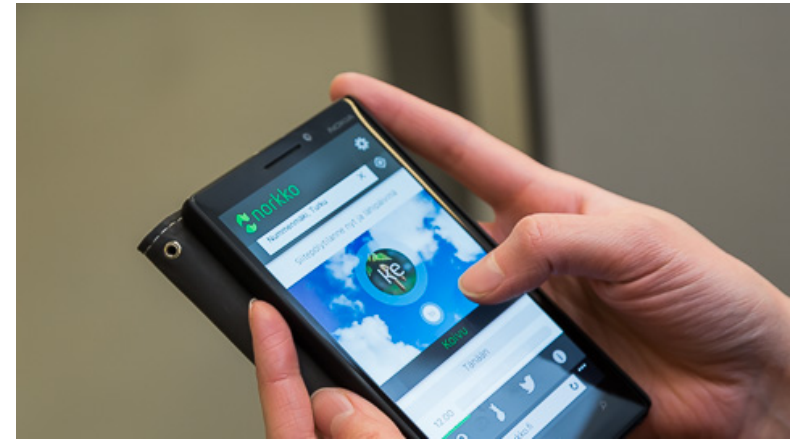
Taustalla: TUTL hankkeen “Your kind of games”aikana hankittu kyselyaineisto ja testidata (tutkimuksellinen käyttöoikeus yliopistolla)

Start up –yritykseen siirretty tutkimus- ja tulosaineistoja sekä tekijänoikeuden alainen pelaajaprofilointimalli sekä palveluliiketoimintaa varten varatut domainit.

Aineistoa ei ole avattu.

Case 2

- Smart Pollen TUTL projekti
- Siitepölytiedotuspalvelun kaupallistaminen
- Taustalla siitepölyhavaintoaineisto (TY), mallinnusosaaminen (Ilmatieteenlaitos) ja näiden pohjalta siitepölyennusteiden kehittäminen (digitaalinen lopputuote)
- Siitepölydata on avattu
- Ennustamispalvelulle on haettu Norkko tavaramerkkisuojaa
- Norkko-mobiilipalvelu hyödyntää paikkatietoa ja kertoo siitepölyennusteen meneillään olevalle sekä kahdelle seuraavalle päivälle.
- Päiväkeskiarvojen lisäksi käyttäjä pystyy seuraamaan siitepölytilanteen etenemistä kahden tunnin tarkkuudella. Palvelu sisältää myös karttamuotoisen ennusteen koko maahan sekä aerobiologian yksikön Twitter-tiedotteet.
- Sitä on testattu YTA-apteekkien ja Terveystalon kanssa
- Liiketoimintavaihtoehtoina oli TY:n maksullinen palvelutoiminta, menetelmän lisensointi ulkopuoliselle yritykselle tai start up-yrityksen perustaminen

EuroPollen Forecast Oy perustettiin päivämäärällä 23.11.2018.

**TURUN
YLIOPISTO**

Kiitos !